

RÅDE KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG

Styre, utvalg, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Fast utvalg for miljø og teknikk	25.04.2019	033/19
Kommunestyret	25.04.2019	017/19

Saksbeh. RAKMBA Saksansv. Jansson, Siv-Thuva	Arkiv	Arkivsaknr. 18/2232
--	--------------	-------------------------------

Fastsetting av planprogram for kommunedelplan med konsekvensutredning for dobbeltspor på InterCity-traséen Haug-Seut

Kommunestyret - Vedtak:

Råde kommune fastsetter i medhold av plan- og bygningslovens § 4-1 og 12-9 og Forskrift om konsekvensutredning § 6, bokstav a, planprogrammet for kommunedelplan med konsekvensutredning for dobbeltspor på Inter City-traséen Haug-Seut.

Ved valg av korridor for dobbeltsporet skal det ikke båndlegges mer områder enn nødvendig.

Det bør være mulighet til å søke dispensasjon (frigivelse av båndlagt område som ikke anses aktuelt for utbygging) i perioden.

Bane Nor skal, sammen med utbygging av Stømneseåsen, finansiere bygging av gang/sykelsti hele strekningen mellom Tomb og Hafell, samt å tilknytte denne til det nye stasjonsområdet

Fast utvalg for miljø og teknikk - Innstilling:

Råde kommune fastsetter i medhold av plan- og bygningslovens § 4-1 og 12-9 og Forskrift om konsekvensutredning § 6, bokstav a, planprogrammet for kommunedelplan med konsekvensutredning for dobbeltspor på Inter City-traséen Haug-Seut.

Ved valg av korridor for dobbeltsporet skal det ikke båndlegges mer områder enn nødvendig.

Det bør være mulighet til å søke dispensasjon (frigivelse av båndlagt område som ikke anses aktuelt for utbygging) i perioden.

Bane Nor skal, sammen med utbygging av Stømneseåsen, finansiere bygging av gang/sykelsti hele strekningen mellom Tomb og Hafell, samt å tilknytte denne til det nye stasjonsområdet

Rådmannens forslag til vedtak:

Råde kommune fastsetter i medhold av plan- og bygningslovens § 4-1 og 12-9 og Forskrift om konsekvensutredning § 6, bokstav a, planprogrammet for kommunedelplan med konsekvensutredning for dobbeltspor på Inter City-traséen Haug-Seut.

Bakgrunn for saken og historikk:

Den 30. november 2018 la Bane NOR forslag til planprogram for kommunedelplan for InterCity dobbeltspor Haug - Seut ut på høring og offentlig ettersyn. Samtidig ble det varslet oppstart av nytt planarbeid. Høringsperioden var fra 30. november 2018 til 25. januar 2019. Råde kommune fikk utsatt høringsfrist, som muliggjorde oversendelse av høringsuttalelse til Bane NOR etter behandlingen i fast utvalg for miljø og teknikk den 24. januar 2019.

Som del av InterCity-satsningen skal Bane NOR planlegge og bygge ut ca. 17 km dobbeltsporet jernbane mellom Haug i Råde kommune og Seut i Fredrikstad kommune. Ny Råde stasjon skal også bygges. Hensikten med kommunedelplanen er å avklare korridorvalg for dobbeltsporet og lokalisering av ny Råde stasjon, og i den forbindelse bandlegge nødvendig areal for detaljregulering og bygging av disse tiltakene.

Et planprogram er en plan for planleggingen. Det skal beskrive hvordan planarbeidet skal gjennomføres, hvilke alternativer som skal utredes og hvilke temaer som skal dekkes i utredningsarbeidet for å få et godt beslutningsgrunnlag for valg av korridor for dobbeltsporet.

Det er kommunene som planmyndigheter som skal fastsette felles planprogram for strekningen Haug – Seut og det er Råde kommune som tar stilling til Bane NOR sin anbefaling og vedtar forslag til kommunedelplan med konsekvensutredning for nytt dobbeltspor, inkludert ny stasjonslokalisering.

Råde kommune ga en høringsuttalelse i sak MIT-011/19 (24.01.2019). Saksutredningene med vedtak ligger vedlagt. Forslaget til planprogram som nå skal fastsettes legger grunnlaget for kommunedelplan med konsekvensutredning for nytt dobbeltspor Haug – Seut.

Oversendelsen består av tre dokumenter:

- Planprogram for kommunedelplan til fastsettelse (vedlegg 1)
- Sammendrag og kommentarer til høringsuttalelser (vedlegg 2)
- Samlede høringsuttalelser til planprogramforslag for Haug-Seut (vedlegg 3)

I forbindelse med planprogrammet har Bane NOR mottatt et vedlegg fra FU-utvalget i Østfold fylkeskommune. Vedlegget inneholder utdypende tekst og tilleggsopplysninger til de faglige rådene som ble sendt fra fylkeskommunen planprogrammet. Bane NOR anser at utdypende tekst og tilleggsopplysninger ikke endrer på noe av vurderingene og innholdet i planprogrammet som er oversendt Råde kommune. Vedlegget er inkludert i denne saksutredningen.

Saksopplysninger og vurdering:

Bane NOR mottok 29 uttalelser til forslaget til planprogram i høringsperioden. Tre fra kommunale aktører, ni fra statlige og regionale instanser og foretak, fire fra interesseorganisasjoner og 13 fra privatpersoner og private foretak.

Uttalelsene er sammenfattet og kommentert i dokumentet «Sammendrag og kommentarer til høringsuttalelser ved varsling av oppstart og offentlig ettersyn av forslag til planprogram» (se vedlegg 2). Uttalelsene er gjengitt i sin helhet i dokumentet «Samlede uttalelser til varsling av oppstart og offentlig ettersyn av forslag til planprogram» (se vedlegg 3).

Etter offentlig ettersyn er det gjort noen justeringer i revidert planprogram som er oversendt kommunen for fastsettelse (se vedlegg 1). Disse justeringene er listet opp i kapittel 6.4 i planprogrammet til fastsettelse. Vedlegg 1 - 3 er underlag til politisk behandling og

fastsettelse av Bane NORs forslag til planprogram for kommunedelplan med konsekvensutredning for nytt dobbeltspor Haug - Seut.

I vedlegg 2 redegjør forslagsstiller Bane NOR om uttalelsene tas til følge, til orientering eller om de ikke tas til følge, med tilhørende begrunnelser. Rådmannen mener at Bane NORs gjennomgang av uttalelsene er tilstrekkelig gitt de rammene som finnes i et planprogram. Den videre planprosessen vil ta for seg mer detaljerte forhold og utfordringer som angår planarbeidet. Regionale og nasjonale myndigheter har i sine detaljerte uttalelser også belyst viktige problemstillinger som angår jordvern, natur- og landskapshensyn, massehåndtering, knutepunktsutvikling. Rådmannen tilslutter seg disse vurderingene og mener det er positivt for den videre planprosessen at både fylkeskommunen og fylkesmannen er detaljerte i sine forventninger til prosessen.

Rådmannen har i denne saken fokusert på det som er vesentlige for Råde kommune i de temaene planprogrammet belyser. Fremfor å gjengi hver uttalelse vil rådmannen derfor konsentrere seg om hvordan vedtaket i MIT-011/19 (24.01.2019) og andre uttalelser knyttet til dette, er ivarettatt. Vedtaket lyder:

Råde kommune har følgende uttalelse til planprogrammet:

- 1. Råde kommune stiller seg positiv til at Bane NOR igangsetter kommuneplanarbeid for nytt dobbeltspor på strekningen Haug-Seut. Planprogrammet for kommunedelplan for Haug – Seut vurderes i utgangspunktet til å være et godt beslutningsgrunnlag for det videre arbeidet.*
- 2. Råde kommunen støtter Bane NORs anbefaling om å avslutte det pågående planarbeidet for reguleringsplan og isteden starte opp arbeidet med kommunedelplan for nytt dobbeltspor på strekningen. Det sees på som positivt at det vurderes ytterligere korridorer for dobbeltsporet, fordi det potensielt vil bli et lavere beslag av verdifull dyrket og dyrkbar mark ved å flytte dobbeltsporet lengere vest.*
- 3. I planarbeidet og ved optimaliseringen av stasjonsplassering må den nye stasjonen ha gode forbindelser og god tilgjengelighet, også for gående, syklende og pendlere fra de andre omkringliggende kommunene. Det må i tillegg tas høyde for tilstrekkelig parkering med god arealutnyttelse.*
- 4. Ved optimaliseringen av trase og stasjonsplassering forventes det at det legges stor vekt på å finne gode avbøtende tiltak slik at de miljøulempene som omtales i planprogrammet søkes redusert. Særlig bør hensynet til bevaring av dyrket mark og reduksjon i driftsulempen for landbruket, vektlegges.*

Optimalisering av stasjonsplassering

I Råde kommunes uttalelse punkt 3 til planprogrammet ble viktigheten av at den nye stasjonen må ha gode forbindelser og god tilgjengelighet, også for gående syklende og pendlere presisert.

Bane Nor kommenterer at videre planleggingsarbeid omfatter vurderinger av tilgjengelighet for gående, syklende, kollektivtrafikk og personbiler til Råde stasjon. Detaljert tilrettelegging for gående og syklende på Råde stasjon hører til reguleringsplanfasen. Nødvendige tiltak som nyetablering eller oppgradering av anlegg vil innarbeides i tiltaket. Kapittel 5.2.2 i forslag til planprogram omtaler administrativ og politisk medvirkning. Siling av stasjonslokalisering i Råde vil oversendes til Råde kommune for uttalelse. Bane NOR anser dette for å være en lokal avklaring. Anbefaling av korridor foreslås håndtert som en orientering til lokale og regionale politikere.

Valg av korridor

Østfold fylkeskommune trekker frem at Bane NOR utarbeider en kommunedelplan for valgt korridor, uten at det først er politisk avklaring knyttet til valg av korridor. Politisk nivå i kommunene får først mulighet til å mene noe om korridorvalg når de skal ta stilling til om planforslaget for anbefalt korridor skal legges ut til offentlig ettersyn eller ikke.

Fylkeskommunen får først mulighet til å mene noe om korridorvalg og stasjonslokalisering som del av offentlig ettersyn. Det er viktig å inkludere lokal- og regionalpolitisk nivå i valg av korridor, slik at man sikrer god politisk forankring, sammenhengende korridor på tvers av kommunegrensen og opprettholdelse av framdrift.

Bane NOR vil her sikre en sammenhengende korridor på tvers av kommunegrenser gjennom sin anbefaling. Anbefaling av korridor foreslås håndtert som en orientering til lokale og regionale politikere. Ved offentlig ettersyn av kommunedelplan med konsekvensutredning vil den fullstendige konsekvensutredningen for alle tre korridorer legges ut. Bane NOR anser vurderinger av trasévarianter innenfor en gitt korridor å være en prosjektintern aktivitet på kommunedelplannivå, hvor hensikten er å båndlegge en korridor, ikke detaljvklare en trasé.

Dyrket og dyrkbar mark

Uttalelser fra flere berørte aktører nevner at den dyrka marka i planområdet er av svært god kvalitet og blant landets mest verdifulle for matproduksjon. Jordvern og direkte/indirekte konsekvenser for dyrka mark må derfor stå høyt på agendaen i planarbeidet.

Østfold fylkeskommune legger i tillegg vekt på at den nye jernbanestasjon vil gi utbyggingspress på dyrka mark i Råde. Det bør derfor i utredning av virkning for jordvern redegjøres for antatte langsiktige virkninger.

Bane NOR kommenterer at i kapittel 4.6 i forslag til planprogram omtaler krav til utredning av landskapsbilde, friluftsliv, by- og bygdeliv, naturmangfold, kulturarv og naturressurser. Dette inkluderer utredning av skadereduserende tiltak og mulige kompenserende tiltak, jf. 4.6.1. Nytt dobbeltspor med tilhørende tiltak skal forholde seg til en rekke jernbanetekniske krav og vurderes opp mot mange andre forhold. I det videre planleggingsarbeidet vil det jobbes videre med å optimalisere og detaljere tekniske løsninger. Beslag av dyrka mark vil i konsekvensutredningen behandles både som en prissatt konsekvens (grunnervervskostnaden) samt som en ikke-prissatt naturressurs. Kapittel 4.8.1 i forslag til planprogram omtaler krav til utredning av potensielle framtidige arealbruksendringer. I denne vil det gjøres vurderinger av mulige framtidige virkninger for jordvern.

Framtidig bruk av eksisterende baneareal

Flere av innspillene/uttaalelsene legger vekt på at et viktig tiltak er å tilbakeføre eksisterende baneareal til dyrka mark. Planarbeidet omfatter ikke framtidig arealbruk for eksisterende bane. For å bøte på noe av tapet av dyrka mark, er det viktig å sikre at eksisterende bane tilbakeføres til dyrka mark så snart som mulig der dette er aktuelt.

Bane NOR kommenterer at ny arealbruk i dagens jernbanetrasé vil håndteres i egne planer. Det er ikke tatt stilling til framtidig bruk av eksisterende jernbanetrasé, stasjonsområde og andre arealer tilhørende Bane NOR. Inntil nytt dobbeltspor er etablert og operativt vil eksisterende jernbanetrasé være i drift. Da vil Bane NOR, i henhold til etablert praksis, fjerne all jernbaneteknisk infrastruktur. Der det er relevant, og etter en konkret vurdering av de stedlige forholdene, kan det reetableres landbruksjord der hvor man legger ned gammel bane. Bane NOR vil, i samarbeid med berørt kommune, ta stilling til frigivelse og endret bruk av eksisterende baneareal.

Massehåndtering

Bane NOR har igangsatt et eget utredningsarbeid for massehåndtering på tvers av prosjekter på Østfoldbanen og vil følge anbefalingene fra dette utredningsarbeidet opp når de foreligger. I dette utredningsarbeidet inngår vurdering av kjøreavstander, framkommelighet, veistandard, oppgraderingsbehov mm.

Rådmannen ser positivt på det igangsatte arbeidet med utredning av massehåndtering på tvers av prosjekter på Østfoldbanen.

Endringer i planprogrammet siden forrige behandling

Det har blitt gjort noen justeringer i revidert planprogram som Bane NOR har redegjort for i kapittel 6.4 (s. 43 i vedlegg 1). Det gjelder i hovedsak noen presiseringer og justeringer i forhold til de uttalelsene som er tatt til følge. Rådmannen er positiv til de endringer som er godt i planprogrammet.

Rådmannen mener at Bane NOR legger opp til en hensiktsmessig planprosess i det fremlagte planprogrammet, og at veivalgene som har ledet frem til nåsituasjonen har blitt tilstrekkelig redegjort for.

Rådmannen mener at prosessen så langt har vært god når det gjelder medvirkning, med åpne møter og kontordager i begge kommunene, orienteringer for politiske utvalg, samt at dokumentasjon knyttet til prosjektet og prosessen er tilgjengelig på Bane NORs hjemmesider som det også er linket til på kommunens egne hjemmesider.

Rådmannen vil samtidig påpeke viktigheten av at Bane NOR fortsetter å ha fokus på medvirkning slik at de som berøres av utbyggingen føler seg godt ivaretatt underveis.

Rådmannen konkluderer derfor med at planprogrammet kan anbefales fastsatt.

Medbestemmelse og konsekvenser for brukerne:

I planprogrammet er det lagt opp til medvirkning utover det som er kravet i plan- og bygningsloven.

Økonomiske og miljømessige konsekvenser:

Vil synliggjøres i arbeidet med kommunedelplanen.

Personalmessige konsekvenser:

Kommunens arbeid med å følge opp arbeidet med kommunedelplanen vil innebære å delta i Bane NORs medvirkningsmøter, saksbehandling, mm. Dette kan få konsekvenser for kommunen, da kommunen har begrensede ressurser.

Møtebehandling:

Behandling i Kommunestyret 25.04.2019:

Følgende hadde ordet: Frederikke Stensrød (H) , Stine Stensrød (H), Kari Sogn (H), Kjell Løkke (Ap), Jan Helge Aker (KrF), Glenn Melby (H).

Det ble ikke fremmet endrings- eller tilleggsforslag.

Votering:

MIT-innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak - Kommunestyret 25.04.2019:

Råde kommune fastsetter i medhold av plan- og bygningslovens § 4-1 og 12-9 og Forskrift om konsekvensutredning § 6, bokstav a, planprogrammet for kommunedelplan med konsekvensutredning for dobbeltspor på Inter City-traséen Haug-Seut.

Ved valg av korridor for dobbeltsporet skal det ikke båndlegges mer områder enn nødvendig.

Det bør være mulighet til å søke dispensasjon (frigivelse av båndlagt område som ikke anses aktuelt for utbygging) i perioden.

Bane Nor skal, sammen med utbygging av Stømneseåsen, finansiere bygging av gang/sykelsti hele strekningen mellom Tomb og Hafell, samt å tilknytte denne til det nye stasjonsområdet

Behandling i Fast utvalg for miljø og teknikk 25.04.2019:

Fellesforslag fra Høyre og Arbeiderpartiet, fremmet av Kari Sogn, Høyre Tilleggsforslag

Ved valg av korridor for dobbeltsporet skal det ikke båndlegges mer områder enn nødvendig.

Det bør være mulighet til å søke dispensasjon (frigivelse av båndlagt område som ikke anses aktuelt for utbygging) i perioden.

Bane Nor skal, sammen med utbygging av Stømnesåsen, finansiere bygging av gang/sykkelsti hele strekningen mellom Tomb og Hafell, samt å tilknytte denne til det nye stasjonsområdet

Votering:

Det ble først votert over Kari Sogns (H) tilleggsforlag som ble enstemmig vedtatt.

Det ble så votert over rådmannens forslag til vedtak med Kari Sogns (H) forslag til vedtak, som ble enstemmig vedtatt.

Vedtak - Fast utvalg for miljø og teknikk 25.04.2019:

Råde kommune fastsetter i medhold av plan- og bygningslovens § 4-1 og 12-9 og Forskrift om konsekvensutredning § 6, bokstav a, planprogrammet for kommunedelplan med konsekvensutredning for dobbeltspor på Inter City-traséen Haug-Seut.

Ved valg av korridor for dobbeltsporet skal det ikke båndlegges mer områder enn nødvendig.

Det bør være mulighet til å søke dispensasjon (frigivelse av båndlagt område som ikke anses aktuelt for utbygging) i perioden.

Bane Nor skal, sammen med utbygging av Stømnesåsen, finansiere bygging av gang/sykkelsti hele strekningen mellom Tomb og Hafell, samt å tilknytte denne til det nye stasjonsområdet

Vedlegg:

Dok.dato

Tittel

1.	27.02.2019	Planprogram for kommunedelplan til fastsettelse
2.	27.02.2019	Sammendrag og kommentarer til høringsuttalelser
3.	27.02.2019	Samlede høringsuttalelser
4.	28.03.2019	201717653-60 Vedlegg 1.Utdyping og tilleggsopplysninger 3295523_1_1